

Collegial-Tidende

for

Danmark og Norge.

Med kongeligt allernaadigst Privilegium.

No. 4. Den 22de Januar 1803.

Trykt i Kjøbenhavn hos Director Johan Frederik Schult.

Undertegnede ere Redaktører, Forlæggere og Udgivere af
denne Tidende:

Christian Knudsen. Peter Johan Monrad.
Justitsraader og Deputerede i det danske Cancellie.

Offentlige Foranstaltninger.

Under 14 d. M. er, igjennem det danske Cancellie, udsærdiget en Placat, angaaende de Foranstaltninger, som skulle søies som Forberedelser til Extra-Sessions-Commissionen for Søe-Indrullerings-Væsenet i Staden Kjøbenhavn. Dens Indhold er følgende: At, ligesom Søe-Rullerne, i Overeensstemmelse med Forordningen om Søe-Indrullerings-Væsenet af 8de Januar f. A., nu ere blevne vedbørligen berigtigede i alle øvrige Kjøbstæder og Søelimit-Districter i Danmark, ved de paa ethvert Sted affholdte Extra-Sessioner: saa vil Hs. Majestæt og, at der, i Følge det Bud, der indeholdes i bemældte Forordnings 41 §, uopholdeligen skal nedsettes

tes en Extra-Sessions-Commission i Kjøbenhavn, hvis Lemmer skulle være: Over-Præsidenten, General-Krigs-Commissairen og Indrollerings-Chefen. Paa det at denne Commission kunde vorde sat i Stand til at forskaffe Rullerne den fuldkomne Noiagtighed og Paalidelighed, som tilsigtes, har Hs. Majestæt fundet nødvendigt, at forberede dens Arbejde, ved at bestemme, hvilke Oplysninger der skulle indhentes og meddeles Sessions-Commissionen, forinden dens Forhandlinger begynde, og hvilke Forholdsregler, i denne Henseende, skulle iagttages. Disse ere følgende:

I. Magistraten skal, paa den Maade, som i denne Placat foreskrives, tilvejebringe fornødne Efterretninger om alle de Personer, (baade unge og gamle) der opholde sig her i Staten eller paa dens Grund, og kunne henregnes til efterstaaende Classer, saasom: a) Virkelige Indrullerede, som enten endnu ere, eller tilforn have været indførte i Kjøbenhavns Hoved-Rulle, samt disses nærværende og fraværende Sønner. b) Virkelige Indrullerede, som enten endnu ere eller tilforn have været indførte i andre af Rigernes eller Hertugdømmenes Hoved-Ruller, og disses nærværende eller fraværende Sønner. c) De, som henhøre til Søelimit-Districterne paa Landet, men nu opholde og ernære sig i Kjøbenhavn, enten som boesiddende Borgere, eller som Tjeneste-Tyende hos Stadens Indvaanere, eller paa an-

den

den Maade, af hvad Slags det maatte være, tilligemed disses nærværende og fraværende Sønner. d) De, som ernære sig af Lotsvæsen, eller ved at fare med Skibe, Pramme, Jagter, Baade og andre Fartsier, af hvad Navn nævnes kan, tilligemed deres fraværende og nærværende Sønner. Og e) de, der benyttte Fiskerie med Baade, samt deres nærværende og fraværende Sønner.

2. Disse Esterretninger skal Magistraten, ved Rodemesterne, lade indhente fra enhver Huuseier især; til hvilken Ende Magistraten fra det danske Cancellie vorder tilstillet et tilstrækkeligt Antal Blanquetter til de Lister, paa hvilke enhver Huuseier skal tegne Esterretningen, for saavidt ham selv og dem, der boe eller opholde sig i hans Huus, angaaer.

3. Rodemesterne skulle levere til hver Huuseier 1 Exemplar af de fornævnte Blanquetter, tilligemed 1 Exemplar af denne Placat, og igjen hente Listerne tilbage, efter 3 Dages Forløb, inden hvilken Tid Huuseierne skulle være pligtige til at have Rubrikerne af deres Liste udfyldte med de Esterretninger, som deri anvises og fordres. Dersom nogen mangler i at efterkomme dette, straffes han med at bøde 20 Rdlr. dagligt til lige Deeling imellem Stadens Fattigvæsen og Sæ-Nvæsthuset, indtil Kongens Befaling af ham er adlydet.

4. I de Huse, der beboes af flere Familier, skal hver Huusfader i Særdeleshed, efter foregaaende næste

Undersøgelse, skriftligt opgive for Huuseieren de Personer af hans Huusvæsen, der kunne henregnes til nogen af de foransførte Classer; og, dersom ingen saadanne Indrulleringspligtige findes i hans Huuskrebs, da bør han derom give Huuseieren sin skriftlige Attest, til dennes Betryggelse i paakommende Tilfælde. Skulde nogen Huusfader nægte eller forsømme at give disse befalede Efterretninger til Huusverten, da skal han bøde 20 Rd. til Fattiggælden og Søs Nærsthuset for hver Dag, han saaledes lægger Hindringer i Veien for denne Befalings hurtige Udførelse.

5. Paa det at Listerne kunne worde saa frie for Feil, som mueligt, vil Hs. Majestæt, at Magistraten tilstræffelig skal underrette Rodemesterne, og disse igjen Huuseierne, om den Maade, paa hvilken Blanquetterne skulle benyttes; ligesom ogsaa Huusværterne igjen skulle, ved at kundgjøre Placaten for de hos dem boende Huusfædre, underrette disse om de Pligter, der paa-ligge dem.

6. Skulde nogen Huuseier eller Huusfader driste sig til at dølge nogen, som af ham burde opgives, til Anførelse i Rullerne, da skal den Skyldige straffes med at bøde (paa lige Maade som forhen er nævnt) 100 Rdlr.

7. De, som høre til andre Kjøbstæders Hoved-Ruller, eller til Søs-Læzderne, og nu opholde sig her, uden

uden lovligt Pas, skulle fritages for al Tiltale, naar de frivilligt anmeldte saadant; og de maae da lade sig indføre i Kjøbenhavns Hoved-Rulle; men, dersom nogen saadan ikke melder sig, bær han, naar han siden opdaages, straffes som Rømningsmand.

8. Rodemesterne skulle, saasnart Blanquetterne igjen ere dem tilhændekomne fra Huuseierne, med disses Paategninger, uopholdeligen gennemgaae dem, og, efter den locale Kundskab, de have om deres Qvarteers Districters Beboere, undersøge, om Listerne befindes rigtige. Dersom de finde, at nogen Huuseier ikke nøiagtigt havde fulgt Placatens Bud, bær de gjøre ham opmærksom paa Feilene, paa det at disse kunne rettes; og, naar da Listerne saaledes have faaet den mueligste Nøiagtighed, bær de af Rodemesterne attesteres, og leveres til Magistraten.

9. Det paaligger derefter Magistraten at undersøge, om samtlige Lister ere indrettede efter Forskriften, saaledes, at de hensigtsmæssigen kunne bruges ved Extra-Sessionen; ligesom og Magistraten foranstalter, at de Forandringer, hvortil Undersøgelsen maatte give Anledning, tilføres Listerne, samt at de af disse Lister, der ved Rettelser, maatte være blevne saa utydelige, at de ikke kunne tjene til Original-Documents ved Extra-Sessionen, af Vedkommende paa ny reenskrives.

10. Naar Magistraten saaledes noie har gjen-

nem

nemgaaet samtlige indkomne Lister, og besundet dem at være forfattede i Overeensstemmelse med denne Anordning, foranstalttes de indbundne Qvarteervils, efter Gadernes Navne og Husenes Nummere, fra 1 til sidste No. i løbende Orden, saaledes at ethvert af Stadens Qvarterer udgjør et særskilt Bind, hvorefter hvert Bind underskrives af Magistraten og de indsendes samtlige til Admiralitets- og Commissariats-Collegium.

I øvrigt venttes Hs. Majestæt, at Magistraten vaager for, at alt det, som i denne Placat er anordnet, vorder udført med den mueligste Hurtighed og Nøagtighed.

Den umiskjendelige Nytte, som, paa andre Steder, er bleven stiftet ved Opdragelses-Instituter for Døvstumme, har opvaakt det Ønske, at der ogsaa her i Hovedstaden maatte fremstaae en lignende Indretning; efter al Rimelighed vilde denne lettest kunne bringes til Fuldkommenhed, naar de fornødne Efterretninger om andre, paa forskjellige Steder i Europa værende, Instituter for Døvstumme, og om den Methode, som i disse bruges, i Forveien bleve indsamlede af en sagkyndig Mand, fra hvem Man tillige kunde vente at erholde paalidelige Beretninger om, med hvad Held Galvanismen er bleven anvendt, som et Middel til at afhjælpe Døvhed.

Grundet paa disse Forudsætninger har det danske
Can-

Cancellie, igjennem Directionen for Fonden ad usus publicos, udvirket, at Doctor Medicinæ Castberg, som, efter en ham meddelende Instrux, er villig til at paatage sig en Reise i forommældte Hensigt, af bemældte Fond erholder den dertil fornødne Understøttelse.

Forgivning.

(Fortsættelse af Forordningen om en ny Afgift af faste Eiendomme, for Hertugdømmene.)

§ 7. Parcellister og Arvesforpagtere af Hs. Majestæts nedlagte Godser og Ladegaarde, eller paa adelige og Cancellie-Godser, ligeledes Roegge-Interessentere i Marsklandene, hvilke betale en Grundrente eller Recognition eller Arvesforpagtning til den, af hvem de have tilkjøbt sig deres Jordeiendom, svare vel den foransførte Jordafgift ganske; men den, til hvem de betale saadan aarlig Afgift, skal af hver Rigsdaler af denne sin Indtægt bidrage 1 Sk. Jordafgift, indtil dens fulde Beløb, hvilken de afdrage i den Betaling, som de afgive til ham. Denne Afkortelse finder og Sted i den Canon, som fornavnte Parcellister og Roeggeinteressentere, der have tilkjøbt sig deres Jordeiendom af Hs. Majestæt, svare til Kongens Kasse. Bestaaer Afgiften i Producter eller andre Emolumenter, saa anslaaes disse til Penge, og i saadant Fald beregnes en Tønde Hvede til 4 Rdlr., Rug 3 Rdlr., Byg 2 Rdlr., og Havre 1 Rdlr. 16 Sß.

§ 8.

§ 8. For Jord, som tilhører offentlige eller private Stiftelser, og som de, uden at nyde nogen Afgift deraf, have overladt til andre pro officio eller paa anden Maade, svarer den, til hvem Jorden er overladt, Grundskatten. Saaledes forholdes ogsaa med alle saadanne Jorde, som ere overladte til Hs. Majestats eller andre Embedsmænd. Men, dersom disse derfor svare en Recognition eller anden Afgift, saa forholdes med Afdragelsen af 1 Sk. af hver Rigsdaler efter 7 S. I øvrigt vil Hs. Majestæt, at, dersom Allerhøiſtsammes eller andre Embedsmænd, som efter Forordn. af 13 Juni 1770 skulle skatte af deres Indkomster, besidde Embeds-jorde, af hvilke de ved denne Forordning paabudne Afgifter skulle svares, for saavidt blive befriede fra Afgift af Indkomster, som den sidste ei beløber sig til mere, end den Afgift, som de for Fremtiden have at svare af deres Embedsjorde.

§ 9. Fremdeles skal Enhver, som for sin Regning driver eller lader drive nogen Landhuusholdning, deraf svare en Afgift efter Størrelsen af den af ham benyttede Jord, der dog blot lægges som Maalestof til Grund, nemlig 3 Sk., der svares af hver Tonde eller Demat, saa at Brøtberegningen skeer efter § 2, uden Forskjel og uden Hensyn paa Jordbundens Forskjellighed, eller paa dens Egenſkab, som benytter den, følgerigen af Enhver, han være Eier eller Fæstebesidder, Arve, eller

Iste.

Iffearve-Forpagter. Med Hensyn til bortforpagtede Jorder indestaaer Eieren for Afdraget af den af hver Forpagter erlæggende Afgift.

§ 10. Alle Jorde, som høre til Kjøbstæder, Flekker eller til Kjøbstæd-Næring berettigede Steder, som Communer eller, som saadanne, disses Indvaanere, eller som ere forbundne med enkelte Huse, ere ligeledes Afgiften underkastede efter fornævnte dobbelte Anslag. Disse Jorde ansættes efter Tønder eller Demater efter 2 §. Bærdiens Taxation skeer efter den Middelpriis, til hvilken Jorden i Egnen sælges; dog anslaaes Bærdien af en Tønde paa Gøsten ei under 50 Rdlr. og ei over 100 Rdlr., som og i Markstæderne og Flekkerne en Demat ei under 50 og ei over 150 Rdlr. Middelsklasserne anslaaes forholdsmæssigen, som i 3 § er bestemt, og med Brokernes Beregning forholdes efter 2 §. Afgifterne ansættes efter som § 6 og § 9 foreskrive.

§ 11. Naar en Stad eller en Flekke har forbeholdet sig en Afgift af de Marke, som ere andre overladte; saa ansees Staden eller Flekken som Eier, hvem Besidderen i Henseende til Grundskatten, paa den i § 7 nævnede Maade, afkorter 1 Sk. af Rdlr. i saadan Afgift. Men, dersom Kjøbstædjorde ere Nogen overladte pro officio eller paa anden Maade, uden aarlig Afgift, saa svarer Denne Grundskatten ganske.

II. Afgifter af Bygninger.

A. I Kjøbstæder og Flekker.

§ 12. Af Beboelse og Benyttelse af alle i Kjøbstæder, Flekker og til Kjøbstad-Næring berettigede Steder og i deres Omfreds liggende Huse, svares en efter Kvadrat-Alen bestemmende Huuskat, uden Hensyn til de enkelte Huse muligt bevilgede, Friaar eller anden Skattefrihed, paa følgende Maade.

§ 13. Alle Forhuse til Gaden, som ogsaa alle Side- og Baghuse, forsaavidt som de ere indrettede til Beboelse, Huusholdning eller til Værksteder, skulle opmaales. Sidebygninger, som ere indrettede til Agerbrug, undtages dog derfra, og, naar Stalde, Vognkur og flige Rum, som paa fornævnte Maade ei høre til Beboelse, Huusholdning eller til Værksteder, ere under eet Tag med Hovedbygningen, saa drages det Rum, som disse indbesatte, fra det øvrige skattepligtige. Dog, dersom der i saadanne Sidebygninger, Stalde &c. ogsaa er indrettet Værelser til Beboelse, Huusholdning eller Værksteder, saa skal Skatten svares forholdsmæssigen af disse.

§ 14. Opmaalningen skeer udvendigt, efter Længde og Bredde, hvorefter Kvadratalen i hver Etage, med Indbegreb af Kjelderetagen, beregnes. Loftkammere og Tagværelser komme ei i Betragtning.

§ 15. Af Forhusene, Elde- og Vaghuse, som efter 13 § ere denne Skat underkastede, svares følgende:

Naar Bygningen, for Afsen- saasvares, og det
rancen, i Brandcassen er taxeret af hver Etage, efter
Hamb. □ Al.

over 200 Rdlr. til 300 Rdlr.	. .	1 $\frac{7}{8}$ Penning.
— 300 — 400 —	. .	2 $\frac{1}{2}$ —
— 400 — 500 —	. .	3 $\frac{1}{8}$ —
— 500 — 600 —	. .	3 $\frac{3}{4}$ —
— 600 — 700 —	. .	4 $\frac{3}{8}$ —
— 700 — 1000 —	. .	5 —
— 1000 — 2000 —	. .	5 $\frac{5}{8}$ —
— 2000 — 3000 —	. .	6 $\frac{1}{4}$ —
— 3000 — 4000 —	. .	6 $\frac{7}{8}$ —
— 4000 —	. .	7 $\frac{1}{2}$ —

Bygninger, som kun ere taxerede til 200 Rdlr. og derunder, forbigaaes. Skulde nogen Bygning endnu ei være forsikket i Brandcassen, saa bestemmes sammes Værd ved Taxation, der, naar samme ei desuden maa foranstaltes fra Brandcassens Side, stæer paa Hs. Majestæts Bekostning, dog efter de samme Regler, der følges ved Taxation til Forsikkring i Brandcassen. For særskilt bygte Pakhuse og Oplagshuse betales, ligesom af Huse, dog ei over 2 $\frac{1}{2}$ Penning af Kvadratalen.

(Slutningen følger.)

Blandede Efterretninger.

Fra Stiftamtmanden og Biskoppen over Aarhus Stift, som Directeurer for Støvringaards Kloster og Gods

Gods, er, under 17 Decbr. f. A., til Cancelliet ind-
 sendt en Beretning om nogle Forandringer og Forbedrin-
 ger, som deels allerede ere iværksatte deels skulle iværk-
 sættes ved bemældte Stiftelses Gaard og Gods. Gjen-
 standen for deres Bestræbelser, mælde de, at have væ-
 ret, deels at opfylde Regjeringens Villie i Henseende
 til Hoverie-Frihed for Bønderne og Tiendernes Over-
 dragelse til disse, deels at see Klosterets Vel fremmet, og
 dets Indtægter, uden forøget Byrde for Bønderne, for-
 mere, til Bedste for dem, der, efter Fundatsen, skulle
 have Nytte af Stiftelsen. Som en Folge af det Før-
 ste erholde, fra indevarende Aars 1 Mai, da Forpagt-
 nings-Contracten udløber, 26 hoverieggjørende Gaarde
 Frihed for alt Avlings-Arbeid, imod at betale i Hove-
 riepenge 22 Rdlr. aarligt af hver Gaard, og alle Tiens-
 der ere enten for bestandigt overladte til Yderne eller
 bortfæstede paa 10 Aar for det første; hvilke Handlin-
 ger have erholdet den befalede vedbørlige Stadsfæstelse.
 Ved denne Indretning erholder Klosteret en reen Ind-
 tægt af 1,700 Rdlr. 12 Sk. aarligt, og, da der af
 Forpagtningen ikkun indkom om Aaret 1,323 Rdlr.
 32 Sk., saa vindes ialt aarligt 376 Rdlr. 76 Sk.,
 foruden at det, ved en lovlig stadsfæstet Forening, er
 blevet forsikket om Hjælp til Brandsels Hjemforsel,
 Reparationer m. v. af forbemældte 26 Gaarde, samt
 om den fornødne Langhalm til dets Udhuse af Tiende-

Be.

Besidderne. For Græsning til de til Klosterets Brug fornødne Creature, samt til Foder for disse om Vinteren, hvilket hidtil er afholdt af Forpagteren, er der og, ved at bortleie visse af Klosterets Jorde, truffen saadan Foranstaltning, at samme kan erholdes, uden at Klosteret behøver at holde Folk, da Leierne gjøre alt Avlings- Arbeid, samt føre Kornet til, og udtærskle det i Klosterets Lade; Klosteret beholder Straaet, samt nogle visse Tønder Korn, og Leierne Resten; ligesom og Leierne af Klosterets Enge levere den halve Afgrøde til Klosteret; det Øvrige af Klosterets Jorde, som (naar disse til Kreaturerne Græsning nødvendige Marker, og de til Skovenes Udvidelse bestemte Stykker Jord, ere fra-regnede) blive tilbage, hvilket vil udgjøre noget over 100 Tønder Land, assættes i Parceller paa 5, 6 til 8 Tønder Land, og bortleies enten paa visse Aar eller Leiernes Levetid for den høieste erholdelige Afgift til Brug til Korn og Græs efter visse foreskrevne Regler. Ved disse Foranstaltninger vil Klosteret, foruden de foranførte 376 Rdlr. 76 Sk., aarligt erholde en foreget Indtægt af 380 Rdlr., som er bestemt til Skovenes Fredning og Opelsning, samt til de Klosteret forbeholdne Jordes Indhegning m. v. Endeligen sees af denne Stiftsøvrighedens Beretning, at Klosterets Capital i Aaret 1784, da Stiftamtmanden tiltraad Directionen, var 106,000 Rdlr., i Aaret 1789, da Biskoppen tiltraad

traad samme, 109,336 Rdlr., og til Terminen 1802 var denne Capital voren til 131,474 Rdlr.; at Stiftens Gjæld til den kongelige Kasse i næste Termin bliver afdraget, og at Klosterets Udgifter imidlertid have været foregæde med halv Hævning til de 8 ældste expecterende, samt Tillæg til Priorinden og de 4 ældste Frøkenner; hvortil endnu kommer, at Godset i samme Tid er blevet udskiftet, og Gaarde overalt, hvor det behøvedes, blevne udflyttede. Efter at denne Beretning, fra det danske Cancellie, har været Hs. Majestæt foredraget, har det behaget Allerhöfstsamme, under 7 s. M., allerhaadigst at resolve saaledes:

”Beretningen har været Os forelagt, og have Vi, med særdeles Tilfredshed og Bisald, af Samme erfaret Directionens nidkjære og heldige Bestræbelser for Støvringgaards Kloster.”

I Anledning af det Spørgsmaal: om ugipte Landeværnsmand, i Følge Forordningen, af 23 Januar 1739, ere pligtige til at lade dem af Præsten overhøre i Religionen, tiuigemed de unge og andre ugipte Personer, har det danske Cancellie tilskrevet Bedkommende, at fornavnte Forordning, forsaavidt den befaler de confirmerede Personers Overhørelse af Præsten, ikkun har Hensigt til den vorne Ungdom, men ingenlunde kan anvendes paa Veteraner i Krigstjenesten eller Landeværnsmand.

Ledigt Embede.

Under det danske Cancellie: Søbye Sogne.
fald i Aalborg Stift, 353 Rdlr.

Befordringer og Afgang.

Under det danske Cancellie: Den 21 Januar er Cand. Theol. N. Sang confirmeret til Personel-Kapellan for Banges Præstegjæld i Aggershuus Stift; Cand. Theol. P. H. Halling ligeledes til Personel-Kapellan i Bergstaden Kongsberg.

Under det tydske Cancellie: Den 14 Januar er Postmester i Friderichstadt, C. H. Meyer, beskikket til Postmester ved Brev- og Fragtposten i Kiel; Collaborator C. H. Jepsen confirmeret til Conrector ved Skolen i Glückstadt.

Under Generalitetet: Den 14 Januar er Second-Lieutenant v. Wetche udnævnt til Premier-Lieutenant og Fændrik v. Heramb til Second-Lieutenant, begge i norske Liv-Regiment; Fændrik v. Linstow, af Kongens Regiment, til Second-Lieutenant; char. Capitain v. Abelsked, af den norske lette Infanterie-Batallion, beskikket til Compagnie-Chef; Second-Lieutenant v. Werner, af det norske Jægercorps, til Premier-Lieutenant ved hemældte Batallion; Second-Lieutenant v. Krebs forflyttet fra Batallionen til Corpset, og den ved dette staaende Fændrik v. Feldmann beskikket til Second-Lieu-

tenant ved meerbemældte sette Infanterie-Bataillon; Stykjuncker E. M. Winther udnævnt til Second-Lieutenant à la suite ved Artillerie-Corpsen; afskediget Premier-Lieutenant Reichwein forundt Capitains Character; Fændrik à la suite v. Ruge, af det oplandske Infanterie-Regiment, efter Ansøgning, i Naade afskediget.

Under Admiralitetet: Den 3 Januar er Cadet Henze, efter Ansøgning, afskediget fra Søcadet-Korpsen; S. B. Andersen, L. Christensen, M. B. Branth og P. Rosenstand, resp. den 3die, 6te, 13de og 20de dennes antegnede som Indskrevne ved Korpsen. Den 14 ere Premier-Lieutenanterne E. Høhlenberg, M. J. P. Wille, L. Fabricius, S. J. Ncheleye og D. E. Wille tillagte Capitain-Lieutenants Character.

Under Rentekammeret: Den 12 Januar er Kammerjuncker og Premier-Lieutenant ved det oplandske Dragon-Regiment, E. v. Krogh, udnævnt til at være tillige Jagt- og Forstjuncker.

Under den africanske Consulat-Direction: Den 31 Decbr. er Secretair S. J. Boght befikket til Consulat-Secretair i Marokko.

Trykfeil.

I No. 3. S. 48. Lin. 10 staaer: Archivarius, læs: Archidiaconus.